

Prima instanță: Jud. Buiucani
Jud. A. Negru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
N.Budăi, V.Efros, I.Muruianu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător:

Tatiana Vieru

judecătorii:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Cemortan Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cemortan Maria
către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc
Vicol Mariana privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen
rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de Cemortan Maria, menținută hotărârea judecătoreiei
Buiucani, mun.Chișinău din 30 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 29 decembrie 2015 avocatul Andrei Tudorica în interesele lui
Cemortan Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul
Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Vicol Mariana
privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și încasarea prejudiciului material în mărime de 790 964 lei și a
prejudiciului moral în mărime de 10 000 Euro.

În motivarea acțiunii a invocat că, i-a acordat Galinei Fortuna suma totală de
572000 lei, specificând că conform sentinței Judecătoreiei Drochia din 18 noiembrie
2008, Fortuna Galina a fost condamnată conform art. 241 alin 1 Cod Penal, iar
conform hotărârii Judecătoreiei Drochia din 25 decembrie 2008 de la Fortuna
Galina în beneficiul reclamantei a fost încasată datoria în sumă de 492000 lei.

Precizează că, în baza hotărârii nominalizate a fost eliberat și titlul executoriu
cu nr.2-1497/08 din 21 ianuarie 2009, iar prin încheierea executorului judecătoresc
V. Mititiuc din 12 ianuarie 2010 în contul achitării datoriei Mariei Cemortan și a
altor creditori i-au fost transmise bunurile mobile, construcția comercială cu
construcțiile accesorii amplasate în or. Dondușeni, str. Feroviarilor și teren pentru

construcții din aceeași localitate de pe str. E. Sîrbu 2, specificând că la data de 02 august 2011 prin încheierea judecătoreii Dondușeni a fost anulată încheierea din 12 ianuarie 2010 a Oficiului de Executare Dondușeni.

Susține că, prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2009 hotărîrea Judecătoreii raionale Drochia din 25 decembrie 2008 a fost casată și reclamanta Cemortan Maria a fost nevoită să se adreseze cu o nouă cerere de încasare a datoriei. Ulterior, la data de 22 decembrie 2011 prin hotărîrea Judecătoreii Drochia de la Fortuna Galina a fost încasată datoria în sumă de 192000 lei, cu eliberarea titlului executoriu, iar la data de 23 februarie 2012 de către executorul judecătoresc S. Postovan s-a intentat procedură de executare în baza titlului executoriu prezentat.

Mai menționează că, prin încheierea executorului judecătoresc S. Postovan din 27 martie 2012 Mariei Cemortan i-au fost transmise bunurile imobile teren cu suprafața de 0,5563 ha, construcții amplasate pe str. E. Sîrbu 2 din aceeași localitate. Prin hotărîrea Judecătoreii Dondușeni din 17 decembrie 2012 au fost anulate un șir de contracte de înstrăinare a bunurilor menționate mai sus, unde era implicată debitoarea Fortuna Galina și soțul acesteia Fortuna Grigore. Aceste acțiuni au dus la imposibilitatea executării hotărârilor judecătorești în privința achitării datoriei creditoarei Cemortan Maria.

Afirmă că, faptele respective au avut ca efect tergiversarea executării hotărârilor judecătorești, specificând că timp îndelungat a fost în imposibilitatea de a găsi procedura de executare în legătură cu eliberarea din funcție a executorului judecătoresc S. Postovan. Apoi la data de 10 ianuarie 2014 a fost preluată executarea de către executorul judecătoresc M. Vicol și la data de 24 februarie 2014 a fost aplicat sechestru pe bunul imobil cu numărul cadastral 3614000062 situat în s. Chetrosu, raionul Drochia ce aparține cu drept de proprietate debitoarei Fortuna Galina.

De asemenea indică că, în pofida nenumăratelor sale adresări cu cereri în instanța de judecată și la alte organe de resort până în prezent nu a fost executată hotărîrea judecătorească. Prejudiciul material neexecutat se compune din 790 964 lei și anume prin hotărîrea Judecătoreii Drochia din 22 decembrie 2011 s-a încasat datoria de 492 000 diferența împrumutului neexaminat în mărime de 80 000 lei (împrumutul de 572 000 lei - datoria încasată 492 000 lei = 80 000 lei), dobânda de întârziere conform încheierii executorului judecă M. Vicol din 19 decembrie 2014 în mărime de 115 714 lei, cheltuielile de executare, servicii xerox în mărime de 2 975 lei, dobânda de întârziere la datoria de 492 000 lei pe perioada 12 decembrie 2014 până la 24 decembrie 2014 mărime de 100 275 lei.

Prejudiciul moral îl estimează la 10 000 euro reieșind din durata mare de neexecutare a hotărârii judecătorești, însemnătatea sumei de bani neîntoarse pentru Cemortan Maria și familia ei, suferințele pe perioada neexecutării condiționate de faptul că a devenit bolnavă cu grad de invaliditate, în urma stresului și nervilor pierduți iar soțul Pîntea Nicolai a decedat la 04 august 2009.

Prin hotărîrea Judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 30 martie 2016, a fost respinsă cererea Mariei Cemortan, ca neîntemeiată.

La 08 aprilie 2016, Maria Cemortan reprezentată de avocatul Petru Răileanu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 30

martie 2016, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Cemortan Maria și s-a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 30 martie 2016.

Instanța de apel a concluzionat că, executorul judecătoresc în vederea executării documentului executoriu a întreprins acțiunile necesare, fapt confirmat prin încheierile de asigurare a procedurii de executare a documentului executoriu, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor debitoarei și interdicțiilor privind perfectarea actelor de identitate.

A mai menționat că, imposibilitatea executării documentului executoriu în perioada de referință a fost condiționată exclusiv de lipsa activelor patrimoniale ale debitoarei, de comportamentul acesteia înainte și după intentarea procedurii de executare, de necesitatea intentării unor acțiuni civile în vederea anulării actelor translativ de proprietate încheiate ilegal de debitoare, de multitudinea creditorilor urmăritori precum și de inacțiunea apelantei Cemortan Maria în avansarea cheltuielilor de executare.

Totodată a indicat că, autoritatea responsabilă de executarea hotărârilor judecătorești în postura executorilor judecătorești, a întreprins măsurile corespunzătoare în scopul executării hotărârilor judecătorești irevocabile, fapt ce denotă respectarea dreptului apelantei Cemortan Maria la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, drept garantat atât de Legea nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cât și de art.6 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ca urmare, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect și întemeiat a soluționat speța dată.

La 09 ianuarie 2017, Cemortan Maria a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei, recurenta a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, aplicând eronat normele de drept.

Menționează că, la emiterea deciziei instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, încălcând regulile de stabilire a probelor în condițiile prevăzute de art. 130 din CPC.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că, la materialele cauzei este anexată scrisoarea de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale nr. ieșire 32966-4 din 02 decembrie 2016 (f.d.22), însă careva probe privind recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursul declarat la data de 09 ianuarie 2017, se consideră depus în termen (f.d.24-27).

La data de 07 februarie 2017, în adresa intimațiilor Ministerul Justiției al RM, executorul judecătoresc Vicol Mariana a fost expediat spre cunoștință copia recursului declarat de Cemortan Maria, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.49).

Intimații nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la cererea de recurs înaintată de Cemortan Maria.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cemortan Maria este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cemortan Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or, recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentele Mariei Cemortan precum că, decizia contestată a fost adoptată în rezultatul aplicării eronate a cadrului legal fie interpretându-se în mod eronat normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea circumstanțelor, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în

cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cemortan Maria ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Cemortan Maria se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu